

מועד א' (2018) - פתרון שאלת דוחות ביניים

חברת כתום

1. מפעל- הוצאות פחת והתחייבות בגין פירוק ושיקום (עלות המכר, הוצאות מימון והוצאות אחרות)

עלויות פירוק ושיקום

העלות של רכוש קבוע כוללת את האומדן הראשוני של העלויות לפירוק, פינוי של הפריט ושיקום האתר בו ממוקם הפריט, עד למידה בה עלות זו מוכרת כהפרשה בדוחות הכספיים. ההפרשה לעלויות הפירוק והפינוי, שתוכר במועד רכישת או הקמת הרכוש הקבוע, נדרשת להימדד בהתאם לכללי המדידה ב- IAS 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים ו- IFRIC 1 בדבר שינויים בהתחייבויות קיימות בגין פירוק ושיקום, ובהתחייבויות דומות. בהתאם לכך, יש לחשב ערך נוכחי של תזרים המזומנים הצפוי לצאת מהישות המדווחת בעתיד.

יישום מודל הערכה מחדש

ביום 1 בינואר 2018 החברה החליטה ליישם את מודל הערכה מחדש. בהתאם לסעיף 17 ב- IAS 8 יישום לראשונה של מדיניות להעריך מחדש נכסים בהתאם ל- IAS 16 הוא שינוי במדיניות חשבונאית. על אף, ששינוי במדיניות החשבונאית לרוב מטופל באופן רטרואקטיבי, מעבר ממודל העלות למודל הערכה מחדש יטופל בדרך של מכאן ולהבא, תוך ביצוע הערכה מחדש במועד שינוי המדיניות.

הוצאות פחת (עלות המכר):

	Q2	Q1	
	(2) -373,418	(1) -373,418	נרשם
	(4) -384,615	(3) -387,500	צ"ל
	-11,197	-14,082	תיקון
התחייבות לפירוק ושיקום 1 בינואר 2013			
5,000,000/1.05 ¹⁵ =		2,405,085	ח. רכוש קבוע
		2,405,085	ז. הפרשה לפירוק ושיקום
מעגל רכוש קבוע- עלות מופחתת			
		22,405,085	י.פ 1.1.2013
20,000,000+2,405,085=		-7,468,362	הוצאות פחת 1.1.2013-1.1.2018
22,405,085/15 ⁵ =		14,936,724	עלות מופחתת 1.1.2018
22,405,085/15*0.25=		-373,418	(1) הוצאות פחת 1.1.2018-31.3.2018
22,405,085/15*0.25=		-373,418	(2) הוצאות פחת 31.3.2018-30.6.2018
		14,189,887	30.6.2018
מעגל רכוש קבוע- מודל הערכה מחדש			
		14,936,724	עלות מופחתת 1.1.2018
	P.N.	563,276	שערך - קרן הערכה מחדש
		15,500,000	שווי הוגן 1.1.2018
15,500,000/10*0.25=		-387,500	(3) הוצאות פחת 1.1.2018-31.3.2018
		15,112,500	31.3.2018
	P.N.	-112,500	שערך - קרן הערכה מחדש
		15,000,000	שווי הוגן 31.3.2018
15,000,000/9.75*0.25=		-384,615	(4) הוצאות פחת 31.3.2018-30.6.2018
		14,615,385	30.6.2018
	P.N.	234,615	שערך - קרן הערכה מחדש
		14,850,000	שווי הוגן 30.6.2018
563,276-112,500=		450,776	קרן הערכה מחדש Q1
		0	קרן הערכה מחדש Q1 - לאחר הפסד מפירוק ושיקום
		234,615	קרן הערכה מחדש Q2
הפרשה לפירוק ושיקום (הוצאות מימון):			
	Q2	Q1	
	(6) -38,133	(5) -37,670	נרשם
	(8) -49,573	(7) -37,670	צ"ל
	-11,440	0	תיקון
הפסד בגין פירוק ושיקום (הוצאות אחרות):			
	Q2	Q1	
	0	0	נרשם
	0	(9) -481,395	צ"ל
	0	-481,395	תיקון
מעגל הפרשה לפירוק ושיקום: (ללא השינוי)			
		-2,405,085	י.פ 1.1.2013
	P.N.	-664,481	הוצאות מימון 1.1.2013-1.1.2018
2,405,085*1.05 ⁵ =		-3,069,566	1.1.2018
		-37,670	(5) הוצאות מימון 1.1.2013-31.3.2018
2,405,085*1.05 ^{5.25} =		-3,107,237	31.3.2018
	P.N.	-38,133	(6) הוצאות מימון 31.3.2018-30.6.2018
2,405,085*1.05 ^{5.5} =		-3,145,369	<u>30.6.2018</u>

מעגל הפרשה לפירוק ושיקום: (כולל השינוי)		
		י.פ. 1.1.2013
		הוצאות מימון 1.1.2013-1.1.2018
		1.1.2018
		הוצאות מימון 1.1.2013-31.3.2018 (7)
		31.3.2018
		התאמה
		31.3.2018
		הוצאות מימון 31.3.2018-30.6.2018 (8)
		<u>30.6.2018</u>
		ה. קרן הערכה מחדש
		ה. הפסד
		ז. הפרשה לפירוק ושיקום
		ה. קרן הערכה מחדש
		ה. הפסד
		ז. הפרשה לפירוק ושיקום

כאשר רכוש קבוע מטופל לפי מודל הערכה מחדש את הגידול בהתחייבות בגין פירוק ושיקום נזקוף תחילה לקרן הערכה מחדש ברווח כולל אחר הקיימת בגין אותו הנכס ואת היתרה נכיר בהפסד בדוח רווח והפסד.

2. חוזה מכביד (הוצאות אחרות + הוצאות מימון)

"חוזה מכביד" - חוזה שהעלויות הבלתי נמנעות לצורך עמידה במחויבויות על פני עולות על ההטבות הכלכליות החזויות להתקבל ממנו. אם ישנו קנס בגין ביטול החוזה אזי ההנחה היא שהחברה תמזער את ההפסד כלומר המדידה של ההפרשה היא לפי הנמוך שבין ההפסד לבין הקנס הנטבע מהביטול. מדובר על חוזה חכירה תפעולית מכביד אשר יש להכיר בגינו בהפרשה על הרכיב המכביד. תחילה, נבדוק האם יש להכיר ברכיב המכביד בגובה הקנס או בגובה סכום השכירות מהוון.

סכום השכירות שנותר לשלם:		
		ליום 30.6.2018
		ליום 1.1.2019
		קנס:
		נכיר לפי הנמוך מבין הפסד השכירות לקנס
		1.1.2018
		ה. הפסד בגין חוזה מכביד
		ז. הפרשה לחוזה מכביד
		31.3.2018
		ה. הוצאות מימון
		ז. הפרשה לחוזה מכביד
		30.6.2018
		ה. הוצאות מימון
		ז. הפרשה לחוזה מכביד

הפסד בגין חוזה מכביד (הוצאות אחרות):		
		נרשם
		צ"ל
		תיקון
		הפרשה לחוזה מכביד (הוצאות מימון):
		נרשם
		צ"ל
		תיקון

3. הטבות לעובדים

מעגל ההפרשה:		
		י.פ. 1.1.2018
		תשלומים 31.3.2018
		עלות שירות שוטף 1.1.2018
		31.3.2018
		עלות הריבית *
		רווח ממדידה מחדש
		י.פ. 31.3.2018
		תשלומים
		עלות שירות שוטף 31.3.2018
		30.6.2018
		עלות הריבית *
		רווח ממדידה מחדש
		י.פ. 30.6.2018
		ת.פ. 30.6.2018
		ה"כ צ"ל מול רווח והפסד
		ה"כ צ"ל מול רווח כולל אחר
		נרשם
		עלות המכר
		הוצאות הנהלה וכלליות
		הוצאות מכירה ושיווק

* עלות הריבית הינה לפי ריבית י.פ. ולא ריבית סגירה של רבעון קודם על אף שהשתנתה, וזאת עקב הצורך בדמיון לעלות ריבית שנתית.

4. סילוק התחייבות באמצעות מכשיר הוני (הוצאות מימון + הכנסות אחרות)			
לפי IFRIC 19 במצב שבו לחברה קיימת התחייבות פיננסית והיא מנפיקה מכשירים הוניים כגון מניות, אופציות הוניות או מניות בכורה הוניות וזאת בתמורה לסילוק ההתחייבות, הטיפול העקרוני בהסדר הוא רישום של רכיב גידול בהון בגובה השווי ההוגן של המכשירים שהחברה הנפיקה ומנגד גריעת ההתחייבות, כאשר הפער שבין שני הרכיבים הללו יופיע ברווח או הפסד.			
PV (fv=500,000, pmt= 50,000, n= 4, i=8%)	533,121	שווי האג"ח ליום 1.1.2018	
533,121*(1.08^0.25)=	543,478	שווי האג"ח ליום 31.3.2018	
500,000/10=	50,000	כמות מניות	
50,000*4.5	225,000	שווי הוגן מניות	
543,478-225,000=	318,478	רווח מההסדר	
		31.3.2018	
		ח. אג"ח	
	חושב	543,478	
	חושב	50,000	ז. הון מניות
225,000-50,000=	חושב	175,000	ז. פרמיה
	חושב	318,478	ז. רווח מההסדר
		מעגל אג"ח - הוצאות מימון	
	חושב	-533,121	1.1.2018
	P.N.	-10,357	הוצאות מימון
	חושב	-543,478	31.3.2018
	P.N.	-10,558	הוצאות מימון
543,478*(1.08^0.25)=		-554,036	30.6.2018
		הכנסות אחרות:	
	Q2	Q1	
	0	0	נרשם
	0	318,478	צ"ל
	0	318,478	תיקון
			הוצאות מימון:
	Q2	Q1	
	-10,558	-10,357	נרשם
	0	-10,357	צ"ל
	10,558	0	תיקון

5. מכירת חביות נפט ביום 20 ביולי 2018 - אירוע לאחר תאריך המאזן

לפי IAS 10 במקרה של מכירת מלאי אחרי תאריך המאזן בפחות מעלותו כאשר המלאי היה קיים לתאריך המאזן התפיסה החשבונאית היא שבדרך כלל כן מדובר על אירוע חייב התאמה, כלומר נפחית את המלאי לתאריך המאזן לתמורת המכירה בניכוי עלויות המכירה (שווי מימוש נטו) – וניכר בהפסד מירידת ערך. **חריג:** לעיתים ברור לנו שירידת הערך של המלאי התרחשה רק לאחר תאריך המאזן. בשאלה שלנו מדובר בחביות נפט. מלאי חביות נפט שיש לו מחיר מצוטט שנמכר בפחות מעלותו אחרי תאריך המאזן וזאת מכיוון שהמחיר המצוטט של הנפט התרסק אחרי תאריך המאזן. במצב זה, ברור לנו שהעסקה בוצעה בפחות מהעלות אבל לא מעידה על התנאים למועד המאזן, כיוון שליום המאזן יכולנו למכור את הנפט תמורת מחירו המצוטט **לא ניכר בירידת ערך בגין המלאי** (אם הירידה מהותית יש לתת גילוי).

דוחות על הרווח הכולל

	H1	Q2	Q1	
מכירות	15,500,000	7,750,000	7,750,000	
מכור 1	-7,676,215	-3,890,144	-3,786,071	עלות המכר
רווח גולמי	7,823,785	3,859,856	3,963,929	
מכור 2	-1,531,112	-769,474	-761,639	הוצאות הנהלה וכלליות
מכור 3	-758,243	-368,684	-389,559	הוצאות מכירה ושיווק
רווח תפעולי	5,534,429	2,721,698	2,812,731	
מכור 4	1,204,378	420,500	783,878	הכנסות אחרות
מכור 5	-1,316,456	-180,000	-1,136,456	הוצאות אחרות
הכנסות מימון	500,000	250,000	250,000	
מכור 6	-183,093	-92,120	-90,973	הוצאות מימון
רווח נקי	5,739,258	3,120,078	2,619,180	
מכור 7	290,871	275,689	15,182	רווח כולל אחר
רווח כולל	6,030,129	3,395,767	2,634,362	

באור 1 - עלות המכר

	H1	Q2	Q1	
נרשם	-7,500,000	-3,800,000	-3,700,000	
פחת מפעל	-25,279	-11,197	-14,082	
הטבות לעובדים	-150,936	-78,947	-71,989	
צ"ל	-7,676,215	-3,890,144	-3,786,071	

באור 2 - הוצאות הנהלה וכלליות

	H1	Q2	Q1	
נרשם	-1,513,000	-760,000	-753,000	
הטבות לעובדים	-18,112	-9,474	-8,639	
צ"ל	-1,531,112	-769,474	-761,639	

באור 3 - הוצאות המכירה ושיווק

	H1	Q2	Q1	
נרשם	-758,800	-375,000	-383,800	
הטבות לעובדים	557	6,316	-5,759	
צ"ל	-758,243	-368,684	-389,559	

באור 4 - הכנסות אחרות

	H1	Q2	Q1	
נרשם	885,900	420,500	465,400	
סילוק התחייבות	318,478	0	318,478	
צ"ל	1,204,378	420,500	783,878	

באור 5 - הוצאות אחרות

	H1	Q2	Q1	
נרשם	-380,000	-180,000	-200,000	
פירוק ושיקום	-481,395	0	-481,395	
חזרה מכביד	-455,061	0	-455,061	
צ"ל	-1,316,456	-180,000	-1,136,456	

באור 6 - הוצאות מימון

	H1	Q2	Q1	
נרשם	-160,000	-80,000	-80,000	
פירוק ושיקום	-11,440	-11,440	0	
חזרה מכביד	-22,211	-11,238	-10,973	
סילוק התחייבות	10,558	10,558	0	
צ"ל	-183,093	-92,120	-90,973	

באור 7 - רווח כולל אחר

	H1	Q2	Q1	
נרשם	0	0	0	
קרן הערכה מחדש	234,615	234,615	0	
הטבות לעובדים	56,256	41,074	15,182	
צ"ל	290,871	275,689	15,182	